

Spor Turizmi

Çeviri: Prof. Dr. Gazanfer DOĞU - Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Öğrenme Hedefleri

Bu bölümü inceledikten sonra aşağıdakileri yapabileceksiniz:

1. Turizm ve Turizm endüstrisinin ne olduğunu açıklayabilme.
2. Spor ve Turizmin birbiri ile olan bağlantılarını açıklayabilme.

3. 3 farklı tipteki spor turizmi uygulamaları (aktif, müsabaka ve nostalji turizmi) arasındaki farklılıkları ayırt edebilme.
4. Spor turizminin sosyo-kültürel, ekonomik ve çevresel etkilerini tartışabilme.

1 990lı yılların ortalarından günümüze, sportif amaçlı yapılan gezi ve seyahatler, hem akademik alandaki çalışmaların konusu hem de spor ve turizm alanlarının araştırma konusu haline gelmiştir. ABD deki en yeni turizm araştırmalarını yapan ajans olarak Amerikan Seyahat Endüstrisi Birliği (TIA) 1999 yılında sporla ilişkili seyahat alanında ilk araştırmasını gerçekleştirmiştir (Amerikan Seyahat Endüstrisi Birliği (TIA), 1999). TIA 1994 ile 1999 yılları arasında 75,3 milyon Amerikan yetişkininin spor müsabakalarında katılımcı ya da seyirci olarak yer almak amacıyla seyahat ettiğini tahmin etmektedir. Üstelik spor ve turizmin dünyada en etkili iki kuruluşu Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) ve Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Organizasyonu, (UNWTO, Kasım 2005 Öncesi Dünya Turizm Organizasyonu WTO olarak bilinmekteydi) 2004 yılındaki 27 Eylül Dünya Turizm Günü'nde kendilerinin spor turizmine olan bağlılığını bir kere daha vurgulamışlardır. Bu iki kuruluş arasındaki işbirliği 1999'da başlamış ve 2001 yılı İspanya, Barselona'da yapılan ilk Uluslararası Spor ve Turizm konferansının itici gücü olmuşlardır. Kendi aralarındaki işbirliğini 2004 yılında yineleyerek, spor ve turizm arasında olan ortak bağlantıların ekonomik büyümenin sürdürülebilirliğini sağlamak açısından bir araç olarak kullanılabileceği konusunda uzlaşmışlardır.

Sporla ilişkili seyahatlerin geçmişi yüzyıllar öncesine dayanmaktadır. Grekler, MÖ.900'lü yıllarda Grek Oyunlarına katılmak amacıyla uzun mesafeler kat etmişlerdir. Romalılar ise yüksek sayıda seyirci çekmek amacıyla düzenli olarak zamanın popüler yarışlarını düzenlemişlerdir (Coakley, 2004). Yakın zamanlarda, *spor turizmi* terimi bu tür turizm amaçlı seyahatleri tanımlamak amacıyla kullanılmaya başlanmıştır. Yavaş yavaş spor ve turizm endüstrisi kendi içinde gelişerek bu alanda hizmet sağlayan özel bir sektör haline gelmiştir. Spor turizmi günümüzde spor olaylarına katılım amacıyla yapılan üç farklı seyahat tipini içermektedir:

- Aktif spor turizmi: Golf ve benzeri spor branşlarında, müsabakalara sporcu olarak katılacak kişilerin aynı zamanda turist olarak seyahatlere katılması,
- Müsabaka Spor Turizmi: Şampiyonlar Ligi Finali gibi kişilerin bir spor müsabakasını seyretmek amacıyla turist olarak seyahatlere katılması,
- Nostaljik Spor Turizmi: Kişilerin, Coopers-town, NY'daki Baseball Ünlüler Evi, gibi sporla ilgili tarihsel önemi olan yerleri görmek amacıyla turist olarak seyahatlere katılması (Gibson, 1998a,1998b).